

[Aksel Møller.]

stregt selv af medlemmer af det høje tings socialdemokratiske parti og af de mest ansvarlige socialdemokratiske ledere. Det var jo f. eks., hvad den højtærede statsminister sagde i maj 1955 på De samvirkende Fagforbunds generalforsamling, hvor han pegede på den ulykkelige forbindelse mellem lønudviklingen i landet og vore valutabesværligheder. Men det er ikke alene ham, som har haft øje for dette fra den lejr. Jeg har her hos mig et fagtidsskrift, „Jern og Metal“, som jeg med den højtærede formands tilladelse gerne vil citere nogle partier af. Tidsskriftet er fra oktober 1955, og den pågældende artikel har til overskrift: Betragtninger før overenskomstsituationen. Det hedder i denne artikel bl. a.:

„Fra ledelsens side vil vi ved denne lejlighed ikke lægge skjul på, at den økonomiske situation her i landet ikke giver os den allerbedste baggrund for at rejse krav over en bred front. Uden at få tilbøjelighed til at falde i grøften til højre eller venstre er vi selvfølgelig klar over, at fagbevægelsen ikke har den mindste interesse i at medvirke til en almindelig fremme af inflationen.“

Jeg kan applaudere. Og videre hedder det senere i artiklen:

„og uanset berettigede eller ikke berettigede krav er det givet, at et almindeligt og generelt lønfremstød vil bidrage til forøgelse af vanskelighederne for den økonomiske stabilitet.“

Hvem er nu den ansvarshavende for disse besindige udtalelser? Det er formanden for Centralorganisationen af Metalarbejdere i Danmark, medlem af De samvirkende Fagforbunds forretningsudvalg, det ærede medlem af det høje ting hr. Hans Rasmussen. Og hvilke konsekvenser drog det ærede medlem dengang, da han stod på tærsklen til at forberede overenskomstsituationen, i denne artikel af disse bemærkninger, som jeg har citeret? Han drog — jeg citerer igen — følgende konsekvens:

„Tanken om ikke at stille generelle lønkrav bør derfor stærkt medtages i vore overvejelser ved forberedelsen af den næste overenskomstsituation.“

Så klog var det ærede medlem i oktober 1955.

Hvis den højtærede statsminister igen og igen, indtil det var blevet forstået af dem, hvis leder han er, havde gentaget sine advarende ord, og hvis det ærede medlem hr. Hans Rasmussen havde sat sin autoritet ind på, at de synspunkter, som han anlægger i sin oktoberartikel, også skulle være afgørende for overenskomstkravene, mon dog så ikke denne arbejdskonflikt kunne være undgået og en balance tilvejebragt mellem den socialdemokratiske høje regerings almindelige økonomiske politik og omkostningspolitikken i landet? Men hvad gjorde den højtærede statsminister? I stedet for at blive ved at tale tav han. Den sidste udtalelse, jeg erindrer af ham — før landet standede i våde, i arbejdskonflikt — om denne sag, er en udtalelse fra et møde den 16. januar i cirkusbygningen, hvor han sagde, at til den faglige situation havde han ingen kommentarer; han kunne kun udtrykke sin fulde tillid til hr. Eiler Jensen.

Og efterlevede det ærede medlem hr. Hans Rasmussen så den artikel, han havde skrevet? Nej, tvært imod hans gode forsæt stillede hans organisation generelle krav. Jeg kan ikke se rettere, end at den stilling, vi er bragt i, den er der også politisk ansvarlige ledere som har et væsentligt ansvar for; det er den højtærede statsminister, det er det ærede medlem hr. Hans Rasmussen, og det er i det hele taget enhver, der har autoritet til at tale til den side, og som forsømte det.

Vi ved jo dog — vil ikke andre kunne forklare os det tydeligt, kan den højtærede finansminister gøre det — at det, som foregår i disse uger, måneder og år, er en kamp for at holde forbruget indenfor grænser, som svarer til vor produktion. Vi har erfaret på vor krop, hvordan det er gået. Lad os f. eks. se på, hvad der skete efter afslutningen af overenskomsterne af 1954 — man kunne forsåvidt også tage overenskomsterne fra 1952, og man vil formentlig komme til at opleve det samme efter overenskomsterne af 1956. Hvad skete der i 1954? At den valutakrise, som vi var på fuld fart ud i, blev forstærket ved den ekstra stigning i forbruget, som overenskomsterne gav anledning til. Og hvilke følger fik det? Boligbyggeriet måtte sættes i stå, anlægsvirksomheden standses og nye store afgifter pålægges befolkningen. Det mæglingforslag,